

Barweet nyēē kisirchi :Bāwulō Filibiik

Taayta

**Siriintēēt, kēnyiit nyēē /kikēēsirē āk wōlēē /
kikēēsirēē:** Kisirē :Bāwulō barwaani kurataat ām
Rooma (kasee Yēyuutēk 28:16 āk chēē rubē.) /Ki-
isōōtyinē kule ki kēnyiitaab 61 KK. Kimāchē :Bāwulō
kubirchi chōōrōōnuutēkyii kōōnkōy ām Filiibi kubo
toorētēētaab beesaanik chēē /kikiiyookyinē inee.

Kiyēē mii āriit: Toowunēē :Bāwulō ām bar-
waani kubirchinē kaniseet kōōnkōy ānkumwooy
wōlēē kiwuu :soboonyii ām Rooma. Kiyēyiisyēē
bārooyinooto kōōkiimēē kaniseetaab Filiibi kuki-
ilchi kāāyēnēēng'waa ānkoo kumiitē :wusiisyēēt āk
kāāyimuutēk alak. Mwoochinē kusatee keey ng'al
chēbo muchas, kusyeem kuyibē keey ng'wēny
ānkunoomnyo. Isōōtyinē icheek kule /kiirāroochē
yoo kēēyēnchi Kiriistō āmēēbērē kuuyu rubē kiru-
utēkaab Yuutayeek.

Kiyēē āmu: Ibooru :Bāwulō ām barwaani tiinyē
soboonyii, ng'erekweek kubo kule kiikōōyēnchi
:inee Kiriistō ānkoo kurataat āmēēnkētē kiyēē
makuyeyakay ām taay. Yoo ākoo /tākēēchāmchinē
tākusob, makung'erech kubo chamateetaab Yēyiin.
Nto yēē ākoo makume, mākwoomchi :yēēmootēēt
wokuming'to keey Yēēsu ām barak. Kanyoo
acheek choo kiikiiyēnchi Kiriistō :wōliin bo barak
(kur. 3:20), kunyoo, kiimuuchē kēēmuytoochi
nyāliluutēk ām kōōrēēt kēētinyē bāybooyyēēt āk
nyikanateet.

*Kyoorōrchi keyy :Bāwulō biikaab Filiibi
ānkumākyi bērrur*

¹ Anii :nyoo Bāwulō, āboontē keyy Tēmētēewō
kēeyēchinē Kāārārookiintēēt Yēesu yiisyēēt.
Āsirwook biikaab Yēesu Kiriistō ām Filiibi,
kāāntōōyik āk toorētik.

² Kōōbēruurook :Baaba Yēyiin āk Mokoryoontēēt
Yēesu Kiriistō ānkōōnyōōru kaalyeet.

Kisoochi :Bāwulō biikaab Filiibi

³ Yoo āsōōtook, ābirchinē ākookoy Yēyiintēenyuu
kōōnkōy.

⁴ Yoo āsoowook akweek tukul, āsooyē ām
ng'erekweek,

⁵ kuuyu kikēyēētyēēchinoonu keyy ām yiisyooni
bo lōkōōywēk chēē kāroomēch kuchakee bēsyoonoo
kyōōnyōōru ng'aleechu ākoy kura.

⁶ Āchāmtooy kule makutas taay kōōtitiurook
:Yēyiin nyoo kitoowu yiisyēēt nyēē karaam
ām wōlēē ōmiitē. Yēyē kuu nyooto ākoy yoo /
kaakiiwaang'ta yiisyoonoo ām bēsyoonoo iyēēwu
:Yēesu Kiriistō.

⁷ Misyoo āsōōtook kuu nyooto, kuuyu
ōboontēēnoo mooyēēt. Kyōōtiiyoo yooto āyēchinē
Yēyiin yiisyēēt ānkoo mbo yoo kyaarataat ām
nyōrōōrōōnik nto yoo kyāākiiimē ānkāā-āmtooy
lōkōōywēk chēē kāroomēch.

⁸ Inkēt :Yēyiin kule āmchoo anii :yēēmootēēt ak-
week tukul ām chamateetaab Yēesu Kiriistō.

⁹ Āsoowook kule kuner :chamateeng'woong' mi-
isin ōnyōōru kiirnatēētaab Yēyiin ānkōōrōōtootē
ng'aleek kāroomin

10 soomuuch okwey kiyēē karaam ānkōōtililiitu bēsyoonoo itiilē :Kiriistō ng'aleek.

11 Āsoowook ōyēyē ākookoy tukuuk chēē churtootiin kubununēē :Yēesu Kiriistō /sikiitōrōōr / ankiikaasta Yēyiin.

O-am booryēēt kubo Kiriistō

12 Lēyyē, mbo ng'eetaabiya, āmāchē āmwoowook kule kiyēē kiyeyakay ām wōlēē āmiitē kōōkuyēētyēēchi kutas taay :lōkōōywēk chēē kāroomēch.

13 Inkētē mbo raat :riibiik tukul chēbo kaytaab bāytooyiintēetaab Rooma āk biiko alak tukul kule arataat :anii kuuyu āyēchinē Kiriistō yiisyēēt.

14 Nto subak, kookuyey :rātiisyēēnyuu kunyōōr mooyēēt :mbo ng'eetaabiya chēē chaang' ām Mokoryoontēēt kwaamta lōkōōywēkaab Yēyiin nyēē kōrōōm miisin āmēēywēyē.

15 Man sinee mii :biiko alake chēē āmu lōkōōywēchoo bo Kiriistō ām tuuyintaab moo ānkukwiiloo, nteenee mii :alake chēē āmu lōkōōywēchoo ām mooyēēt nyēē karaam.

16 Yēyē :icheek ng'aleechu kubo chamateet kuuyu inkētē kule kikwērwoo :Yēyiin wōli sukung'eet ayeet lōkōōywēkyii.

17 Māng'āloolēē :bichooto kābo taay Kiriistō ām mooyēēt nyēē lēēl, nteenee ng'āloolēē kubo tuuyintaab moo. Isōōtē kule nto /kēētāsyi /kēēwuso yoo tāāmiitē wōlēēb kāābrātiisyō.

18 Nteenee mā :kiy! Ang'erechaat kule /kyoomtooy Kiriistō ām keel ake tukul. Yoo āmtooy

---

1:10 Room. 12:2; 1Kōōr. 1:8; 2Kōōr. 5:10; Ēfēēs. 5:27; Filib. 1:6; 2:16; 1Tēēs. 3:13; 5:23 **1:11** Yoowa. 15:8 **1:12** Yēyuut. 28:17-20; Ēfēēs. 3:1 **1:17** 2Kōōr. 2:17

:alake kōōsōōtē nyēē miyaat, kwoomtootooy
:alake kōōsōōtē nyēē karaam.

19 Ātāsē taay āng'ērēchē ānkētē kule +/
makiityaaktaa / ānkēēsārwoo, kuu yoo ōsoowoo
ānkuyēētyēēchoo :Tāmirmiryēētaab Yēesu Kiriistō.

20 Ākēnēē keey ānkāāyyoong'unēē kiito akeenke
kule mākoy āmuy āyēchi Kiriistō yiisyēēt. Ntee-
nee +māākiil raawuut kuu kwaak sāātōrōōrē Kiri-
istō ām wōlēē ābuurtooy yoo tāāsoboot nto yoo
kaameey.

21 Soboonyuu ku Kiriistō ānku kaykay mbo yoo
kaameey.

22 Yoo tāāsoboot tāku kāroomēch :tukuuk chēē
tookunēēnoo āyēchinē Kiriistō yiisyēēt. Kunyoo
botwoo kule nee :nyēē +maakwey.

23 Mii :ng'ala āyēēnku yu. Ākāykooyē āwēēchi
keey wōlēē mii :Kiriistō bokiibuurtē keey tukwaay
kuuyu kiy :nyoo nyēē karaam miisin,

24 nteenee kaykay ām wōlēē ōmiitē :akweek yoo
āsoboot :anii.

25 Kunyoo kāānkēt kule māchāktōōs tākiibuurtē
keey āk akweek kōōrooni sāāyēētyēēchook
ong'erech ānkōōkiilchē ām kaakaaseeng'woong'.

26 Yoo kāāruutoochook subak, +moong'erech
kubo kiyēē yēyē :Yēesu Kiriistō kubuntēēnoo anii.

27 Māchāksē kityō ōbuurē kuu yoo mwooyē
:lōkōōywēkaab Kiriistō, si yoo kachaakasaak nto
kamachaakasaak, +māānkēt kule ōkiilchinē kiy
akeenke ānkōōwuulyēē :tukul lōkōōywēkaab Kiri-
istō

28 āmōōmuyēē buunikwook. Yoo kakas :kwi-ilōōtichoo wōlēē ōyēnchintooy Yēyiin, mākōōboor :yooto kule kōōkubootyo :icheek /ankiiraraachaak akweek. Yēyiin nkit :nyēē kiikuchōb kuu nyooto.

29 Mēēbērē /kiikēēchāmwook sōō kule okaasee keey baateey Kiriistō, nteenee /kiikēēchāmwook kule /kiinyāliilook kubo inee.

30 Ōmiitē :nkakweek ō-āmē booryoonoo kyōōkāsē ā-āmē :anii ānkutāā-āmē kura.

2

Ōyibē keey ng'wēny kuu Yēēsu

1 Ara, /kiikiimē keey ām Kiriistō? Ara, /ki-ititiirē keey ām chamateenyii? Ara, /kēēsinēnē ām Tāmirmiryēētaab Yēyiin? Ara, /kēēriirēē keey ānkēēkāsyinē keey kiisayta?

2 Yoo wuu nyooto, ong'ereechaa miisin ōkāsyiintōōsii, ōchoomtōōsii ānkōōyēku akeenke ām moonikwook āk kāāsōōtēywēēkwook.

3 -Mōōmākyinē keey tukuuk nkit, nto ōkāsē keey buch, nteenee ōyibē keey ng'wēny ānkōōyibē alak kule kāroomēch kusiir akweek.

4 -Mōōkāsē baateey kiyēē ōmāchē :akweek nkit, nteenee ōkāsē :nkinee kiyēē māchē :biiko alake.

5 Māchāktōōs ōkāsē kiy kuu wōloo kāstooy :Kāārārookiintēēt Yēēsu.

6 Kiwuu :inee Yēyiin, āmēēbērē kiisoot kule kisāsu kāāmuukēywēēchoo sukukerkeyiit Yēyiin.

1:30 Yēyuut. 16:19-40   2:2 1Kōōr. 1:10-11; Ēfēēs. 5:2   2:3 Room. 12:10; Kala. 5:26   2:4 1Kōōr. 10:24   2:5 Yoowa. 13:15; Room. 15:5; 1Bēt. 2:21   2:6 Yoowa. 1:1-2; 17:5; Ibu. 1:3

7 Ānkoo kuwuu nyotoo, kibakaakta
kāāmuukēywēechooto ankucham kuyēk
motwooriin.

8 Nto yu ki chii, kiyibē keey ng'wēny kukoonyitē
Yēyiin ankucham mbo kumēechi murtooywoon-
tēēt.

9 Kunyi, kiitōrōōr :Yēyiin Yēesu ānkōōkoochi
kaayneet nyēē wōō miisin kubiir kaayna ake
tukul.

10 Kunyoo, mākukutuny :chii ake tukul nyoo
mii barak, nyoo mii ng'wēny āk nyoo mii
*kāābkwombiich kukoonyitē kaayneetaab Yēesu

11 ānkumwooyē :chii ake tukul kule Yēesu Kiriistō
:Mokoryoontēēt, /sikiitōrōōr Baaba Yēyiin.

Ōbooru kule ōywēyē Yēyiin

12 Lēyyē, chōōrōōnuutēkyuu, yoo kōkēēboontē
keey kwaak, kwōōkoonyitoo miisin. Kunyoo ānkoo
ālōō raat ām wōlēē ōmiitē, ōywēyiisyē miisin kusiir
yoo kōbo taay ānkōōyēyē tukuuk chēē ibooru kule
/kookiiraraachaak.

13 Ōnkētē kule imuuchē :Yēyiin kuyēētyēēchook
yoo ōmāchē oyey kiyēē māchē :inee ānkōōyēyē kiy-
ooto.

14 Ōyēyē kiy ake tukul nyēē -mōōng'unyng'uunyē
nto ōkwiilē keey.

15 Yooto +mōōyēku biich chēē ōbēērē keey
ānkōōtililiitu kuu lōkōkaab Yēyiin chēē mātinyē lēēlis
ām kōōrooni bo chukurāt āk biich chēē moosootiin.
Olekecheech kuu kookeel

2:7 Yoowa. 1:14; 2Kōōr. 8:9   **2:8** Ibu. 5:8; 12:2   **2:9** Yēyuut. 2:33;
Ēfēēs. 1:21; Ibu. 1:4   **2:11** Isa. 45:23; Yoowa. 5:23; Ng'oong'. 5:13
2:13 Yoowa. 15:5; Room. 7:18; Filib. 1:6   **2:15** Kiruu. 32:5; Tān.
12:3; Mat. 5:14; Ēfēēs. 5:8

16 ānkōōkiilchi lōkōōywēkaab soboonto. Yoo kooyey kuu nyooto, āng'erēchē bēsyoonoo itiilē :Yēesu Kiriistō ng'aleek, kuuyu mānāāwo buch :yisyoonoo kyāāwuulyēē.

17 Ānkoo +/makeewasta korotiikyuu /kiitaata kuu kōrōs kuuyu kyaa-am booryēēt sōōyēnchi Yēesu, +maang'erech ankeeng'erech :tukul āk akweek.

18 Kunyoo nanyuun, mächāktōōs :nkakweek ong'erech āk anii.

Tēmētēewō ākoo Ēbāfurōtiitō

19 Āmoong'tēē keey Mokoryoontēēt Yēesu kule +māāyooku Tēmētēewō ām lēēkitō kuchō wōloo ōmiitē saang'erech yoo /kāchokyoomwoo lōkōōywēkwook.

20 -Māāboontē chiito ake nyēē kāswook ng'aleekwook kuu inee.

21 Wuulyēē :biiko alake ng'aleekwaa baateey, āmēēbērē ng'aleek chēē mächē :Yēesu Kiriistō.

22 Ōnkētē :akweek mbo wōlēē kiikōōboorunto keey :Tēmētēewō nkityō, kuuyu āyēyiisyē :anii āk inee kuu leekwa āk kwaan kubo yiisyēetaab lōkōōywēkaab Yēyiin.

23 Kunyoo, āsōōtē +māāyooku kuchō wōloo ōmiitē yoo kaakas wōlēē wuunto :ng'aleek ām wōlēē āmiitē.

24 Ākoosēē keey Mokoryoontēēt kule +māāchōō :nkanii wōloo ōmiitē ām lēēkitō.

25 Kyōōyooku ng'eetaabiya Ēbāfurōtiitō wōlēē āmiitē sukuyēētyēēchoo. Kōōkēēwuulyēē lōkōōywēk

---

2:16 1Kōōr. 1:31; 15:2; 2Kōōr. 1:14; 5:12; Filib. 1:10; 1Tēēs. 2:19; 2Tēēs. 1:4   **2:17** 2Tēm. 4:6; 1Yoowa. 3:16   **2:18** Filib. 3:1; 4:4

2:19 1Kōōr. 4:17

chēē kāroomēch kyoomē booryēēt tukwaay. Nteenee, kwaasoot kule karaam ākētu inee kuchō wōloo ōmiitē,

²⁶ kuuyu kōōkwoomchi inee :yēēmootēēt kubērē nto kasaak akweek tukul ānkōōyimē mēt kuuyu kyookas kule kikiikumnyaan :inee.

²⁷ Manta kimnyoonē ankitame. Nteenee kiriiree :Yēyiin. Mēēbērē inee baateey, nteenee kiriireena nkanii simātāsyi :meenyii ng'wooninto nyēē āboontē.

²⁸ Anii miisin :nyēē kwāāmāchē kule kuchō wōlooto soong'erech subak yoo kookas inee, nto yooto mēēbērē tāāsōōtē miisin.

²⁹ Otaach ām ng'erekweek tukul kuu ng'eetaabiya ām Mokoryoontēēt. Ōkoonyitē miisin biiko chēē wuu chutēchu,

³⁰ kuuyu kyaalta keey nyēē kitāmēē kubo yiisyēētaab Kiriistō nto yooto kuyēētyēēchoo, ng'alyoo nyēē kimōōmuuchē :akweek kut ōyēētyēēchoo.

3

Wōlēē /kēēyēytooy /sikeechurta

¹ Lēyyē mbo ng'eetaabiya, āmwooyē kule ōng'ērēchē ām Mokoryoontēēt. -Māāyimē keey yoo ākētyinē keey ng'aleechu kikyāāsirwook, kuuyu mākuriibook :ng'aleechaata.

² Ōriibēē keey buunichoo bo Yēyiin choo yēyootē ng'al chēbo miyootyo ānkutilootē bōōrwoonikaab biiko.

³ Acheek :chēē */kikiimuraataneech nyēbo man, kuuyu kēēkutunkyinē Yēyiin ām Tāmirmiryēēnyii ānkiimoong'tēē keey Kāārārookiintēēt Yēesu amēēbērē kubo kiyēē kiikēēyēchi Yēyiin.

⁴ Aboontē sinee :nkanii ng'ālyoo ām kiyoo ng'āsēē keey :bichoo alake. Yoo mii :chii nyēē mwooyē kule imoong'tēē keey tukuuk chēē yēyē :biich buch, āboontē :anii ng'ālyoo nyēē siirē chooto.

⁵ /Kikiimuraatanaa āboontē bēsyoōsyēk sisiit / ānkikēēsicho kuu *Isrāyēēliin nyēbo kōōtaab Beenchamiin, *Iburāniintēēt mētīt. Kyāāriibē :anii kiruutēkaab *Muusa kuu *:Fārisooyiintēēt,

⁶ ānkyāākōrōōm miisin nyēē kyāāwus biikaab Kiriistō. Kyāāriibē kiruutēchoo nyēē kimāālēlē.

⁷ Nteenee tukuuchoo kyāāyiitē :anii tukul kule ki kāroomēch, āyiitē choo raat kule buch ām kiyēē kiikuyēwoo :Kāārārookiintēēt.

⁸ Ng'ālyoo nyēē karaam miisin kukeeytee kiyēē isōōtē :bichoo ku ānkēt Kāārārookiintēēt Yēesu Mokoryoontēēnyuu. Kyāāmētē kiy ake tukul kubo inee ānkāāyibē tukuuk tukul choo kyāāyēyē kukerkeyiit biyek saanam Kāārārookiintēēt kutukul

⁹ ānkāāyēku akeenke āk inee. -Māyēyoo :kiruutēkaab Muusa achurte ām taayeetaab Yēyiin, nteenee āchurtooy kuuyu ākoosēē keey Kāārārookiintēēt. Yēyiin nkit :nyēē yēyē chiito kuchurta yoo keekaasee keey :chiichooto inee.

¹⁰ Kiyēē amāchē baateey ku kule ānkēt Kāārārookiintēēt āk kāāmuukēywēēk choo

---

3:3 Yoowa. 4:21-24; Room. 2:28-29; Kala. 6:15; Kolos. 2:11 **3:4** 2Kōōr. 11:18, 21 **3:5** Toowu. 17:9-14; Room. 11:1 **3:6** Yēyuut. 8:3; 21:20; 22:4; 26:9-11 **3:9** Room. 1:17

kiing'eētē inee meet. Āmāchē akerkeyiitu inee nyoo /kikiinyaliil /ankeebakach

¹¹ si nto anyuun, /kiing'eeteenaa nkanii meet.

Ālābātyinē awaang'te kiyoo kitōōlchoo :Yēesu

¹² -Māāmwooyē kule kwāāwoong'u nto kwāābuntoochi tabantaab churtaayeet, nteenee tāākiilē keey ayey kiyoo kitōōlchoo :Kāārārookiintēēt Yēesu.

¹³ Lēyyē, mbo ng'eetaabiya, -māāsōōtē kule kwaateryeech kiyooto. Kiyēē ārābchinē, ku āwuutyēē kiy ake tukul nyēē mii lētuunyuu ānkāākiilchi keey kiyēē mii taayeenyuu.

¹⁴ Kunyoo, ālābātē ānyōōru kiyēē tuwēnēēnoo :Yēyiin kubununēē :Kāārārookiintēēt Yēesu.

¹⁵ Māchāktōōs :acheek tukul choo kēēkichootiin kiisōōtē kuu nyiitēnyi. Nto yoo ōboontē :akweek alake kāāsōōtēywēēk chēē teer, mākōōboorwook :Yēyiin.

¹⁶ Okany keetas taay kiibuurtē lēbkēēyyoonoo kikeēnyōōru.

¹⁷ Mbo ng'eetaabiya, ōkāsēē biiko choo yēyē kuu wōloo āyēytooy :anii ankooyey :nkakweek kuu nyooto.

¹⁸ Kisimāmwoowook areet chēē chaang' ānkutāāmwoowook nyēē āriirē kule, kwiilē :biiko chēē chaang' ng'aleekaab meetaab Kāārārookiintēēt ām murtooywoontēēt.

¹⁹ Mii :bichoo bokwooroontōōs. Intōōytēē moonikwaa, intumēērēē tukun chēē miyootēch

yēē kātāmuuytōōs ānkōōsōōtē baateey tukuuk chēbo kōōrooni.

²⁰ Nteenee kēēbooyē :acheek kibkōōnkōy ānkēēmiitē kēēkānyē miisin Kāārārōokiintēēt nyoo Mokoryoontēenyoo Yēesu Kiriistō kuchōōnēē kibkōōnkōy.

²¹ Makuweech bōōrwēkyoo chu bo ng'wēnyuuni kukerkeyiit bōōrnyii nyoo bo lēbkēēyyēēt ānkubāw kiy ake tukul.

4

¹ Lēyyē, mbo ng'eetaabiya choo āchāmook, ōkiilchi Mokoryoontēēt kuu nyooto. Āmchoo akweek :yēēmootēēt miisin ānkāāng'ērēchēēnook sōō nyēē tyaa.

Ōbuurtē kaalyeet

² Lēyyē, āsooyiing' inyiing' Ewootya ākoo Suntiikē kule ōkāsyiinē ām Mokoryoontēēt.

³ Nto inyiing' choorweenyuu nyoo kiichuutyi-intōōsii,* iyēētyēēchi chēēbyōōsōōchu kukāsyiin. Kikyaam booryēēt āk icheek kubo lōkōōywēk chēē kāroomēch kēēboontē keey Kēlēmēēn ākoo biikyuu choo kikēēyēyisyyē tukul choo mii :kooynōōkwaa kitaabuutaab soboonto.

⁴ Lēyyē, ōng'ērēchēē Mokoryoontēēt ākookoy. Āmwooyē subak kule ōng'ērēchēē!

⁵ Okany kukas :biiko tukul ntusātēēng'woong'. Mii :Mokoryoontēēt kuchōōnii ām lēēkitō.

3:19 Room. 16:18   **3:20** Ēfēēs. 2:6; Ibu. 13:14   **3:21** Room. 8:29; 1Kōōr. 15:25, 28, 43-53; Kolos. 3:4   **4:1** 1Tēēs. 2:17-20   * **4:3** Mwooyē :alake kule Siisikō.   **4:3** Ng'oong'. 3:5   **4:4** Filib. 2:18
4:5 Room. 13:11-12; 1Kōōr. 16:22; Ibu. 10:25; Yāāk. 5:8; Ng'oong'. 22:20

6 -Mōōmuyēē kiy ake tukul nteenee ōsooyē Yēyiin kukōōnook kiito ake tukul nyēē -mōōboontē. Ōbirchinē inee kōōnkōy ākookoy yoo ōsoomē.

7 Nto yoto kuriibwook :kaalyeetaab Yēyiin kāāsōōtēywēēkwook kubuntēē Kāārārookiintēēt Yēesu. Wōō :kaalyaanaa miisin nyēē māyityinē :kāāsōōtēywēēkaab biiko.

8 Lēyyē mbo ng'eetaabiya, ōrōōtootē ng'aleechu ankoorub: ng'aleekaab manta, tukuuk chēē / kēēkoonyitē, chēē chuulootiin, chēē tiliilēch, chēē kārorānēch, chēē /kēēng'erēkyinē, chēē kāroomēch āk chēē /kiikoostooy.

9 Ōyēyiisyēē tukuuk choo kyāānēētook, choo kyāāmwoowook nto ku choo kyōōkāsē āyēyē. Nto yoto +mōōboontē keey Yēyiintēētaab kaalyeet.

Kibirchi :Bāwulō kōōnkōy biikaab Filiibi

10 Tyaa sōō, :ng'erekweek chēē āboontē ām Mokoryoontēēt kuuyu ānkoo kikiikukeeyta :bēsyōōsyēk chēē chaang', kyoomuuch ōyookwoo tukuuk subak. Ānkētē sinee kule kyōōmāchē ōyēētyēēchoo nteenee kimōōtinyē bārooyinto.

11 -Māāmwooyē sōō, ng'aleechu āmāchē kiy. Kyaaneet keey ayemakse āk kiyēē āboontē.

12 Ānkēt wōlēē wuu :soboonto yoo -māāboontē kiy āk yoo āboontē tukuuk chēē chaang'. Kyaaneet keey āyēmāktōōsii ām soboon ake tukul ānku yoo /kakeebaya nto ku yoo āmoo :kēmēy nto āboontē chēē chaang' nto ku ng'ēri.

13 Āmuuchē kiy ake tukul ām kāāmuukēywēek choo kōōnoo :Kāārārookiintēēt.

14 Kikaramiit mbo sinee oyēētyēēchoo ām nyāliluutēkyuu.

15 Ōnkēt :akweek biikaab Filiibi kule yoo kyōōkāsē nyēbo taay lōkōōywēk chēē kāroomēch yoo kyāāng'ēētēē yēmēētaab Maketoonnya, mānāyēētyēēchoo :kaniseet ake tukul ām yēmōōsyēk alak, nteenee akweek nkit :chēē kyōōyēētyēēchoo.

16 Kyōōyēētyēēchoo areet āyēēng' yoo kimāāboontē kiy āmiitē Tēēsālōōnikē.

17 Karaam sinee ōkōōnoo kiy nteenee kiito nyēbo koomānuut kukunyōōr :chii tuwēnēētaab Yēyiin.

18 Kōōnkōy kuuyu kōōkuyityoo :tukuuk tukul choo kyōōyooku Ēbāfurōtiitō kuyibwoo. Kunyoo, ātinyē ra chēē yēmoo. Kerkeey :tukuuchoo kōrōs chēē ānyiny chēē /kākēēbēelchi Yēyiin, chēē chāmē :inee ānkōōng'erēēchē.

19 Mākukōōnook :Yēyiintēēnyuu kiyēē -mōōboontē, kubununēē Yēesu Kiriistō kuuyu inee :nyēē boonto tukuuk tukul.

20 Kutōrōriit ākookoy :Yēyiintēēnyoo nyoo Baaba. Kuwuuyiit nyooto.

Kāā-āmiisēēt

21 Ōsuboowoo chii ake tukul nyēbo Yēesu Kiriistō. Isubooyook :kāāntōōyikaab biikaab Kiriistō āk mbo tuubchōōsyēk chēē kēēboontē keey.

²² Isubooyook :biikaab Kiriistō tukul chēē mii wōli, ānku miisin choo yēyisyē kaab bāytooyiintēetaab Rooma.

²³ Kōōberuurook :Mokoryoontēēt Yēesu Kiriistō ām tāmirmiryēēt.

Biibilya Nyēē Tiliil
New Testament in Sabaot (KE:spy:Sabaot)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sabaot

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9966002030

The New Testament

in Sabaot

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

c68c9dca-518f-544b-a52e-82240cf64928